GAZETA KRAKOWSKA

Nro 81.

z KRAKOWA dnia 8 PAŹDZIERNIKA 1828 ROKU we ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 29 Września.

Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożey Łaski

MY MIKOŁAY I.

Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski

etc. etc. etc.

Zważywszy, że pożyczka w Listach Zastawnych przez Rząd u Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, z mocy Artykułu 3 Prawa Seymowego z dnia 1/13 Czerwca 1825 r. i Postanowienia Naszego z dnia 12/24 Stycznia 1826 r. zaciągniona, dała sposobność opędzenia rozmaitych potrzeb kraiu, i ułatwi sprzedaż Dóbr Towarzystwu zastawionych;

Pragnąc przeto rozciągnąć takowe ułatwienie do Dóbr dotąd niezastawionych, i tym sposobem pomnożyć środki zaspokoienia innych potrzeb, iakie użytek publiczny wskazać może;

Na przedstawienie Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, i na rapport Rady Administracyyney;

Postanowiliśmy i stanowiemy co następuje:

Art: I. Kommissyja Rządowa Przychodów i Skarbu przystąpi do Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, z Dobrami Rządowemi tu niżey wyliczonemi:

W Województwie Kaliskiem.

1. Z Dobrami Bolesławiec i ich przyległościami.
2. Z Dobrami Ciążeń i ich przyległ.
3. Z Dobrami Częstochowa i ich przyległ.
4. Z Dobrami Koło i ich przyległościami.
5. Z Dobrami Krzepice i ich przyległośc:
6. Z Dobrami Piotrków i ich przyległośc:
7. Z Dobrami Sokolniki i ich przyległ.
8. Z Dobrami Wolborz i ich przyległ.
9. Z Dobrami Wieluń i ich przyległ.

W Województwie Mazowieckiem.

1. Z Dobrami Brysk i ich przyległ:
2. Z Dobrami Brwilno i ich przyległ:
3. Z Dobrami Chełmno i ich przyległ:
4. Z Dobrami Gostynin i ich przyległ:
5. Z Dobrami Kampinos i ich przyległ:
6. Z Dobrami Kłodawa i ich przyległ:
7. Z Dobrami Lubochnia i ich przyległ:
8. Z Dobrami Łomna i ich przyległ:
9. Z Dobrami Mazew i ich przyległ:
10. Z Dobrami Rzeczyca i ich przyległ:
11. Z Dobrami Potycz i ich przyległ.
12. Z Dobrami Sanniki i ich przyległ.
13. Z dobrami Tkaczew i ich przyległ.
14. Z Dobrami Warszawa i ich przyległ.

W Województwie Płockiem.

1. Z Dobrami Boryszewo i ich przyległ.
2. Z Dobrami Ciechocin i ich przyległ.
3. Z Dobrami Gumino i ich przyległ.
4. Z Dobrami Jasiennica i ich przyległ.
5. Z Dobrami Mąkolin i ich przyległ.
6. Z Dobrami Ostrołęka i ich przyległ.
7. Z Dobrami Sielce i ich przyległ.
8. Z dobrami Zakroczym i ich przyległ.

W Województwie Augustowskiem.

1. Z Dobrami Królowe-Krzesło i ich przyległościami.
2. Z Dobrami Oniszki i ich przyległ.
3. Z Dobrami Wiłkowyszki i ich przyl.
4. Z Dobrami Wisztyniec i ich przyległ.
5. Z Dobrami Wizna i ich przyległ.

Art. 2. Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu zaciągnie u Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego pożyczkę na Hypotekę Dóbr powyżey wymienionych, i powiększy pożyczkę poprzednio zaciągnioną na Dobra dawniey zastawione. W ustanowieniu wysokości tych pożyczek, taż Kommissyia zastósuie się do Artykułów 4, 5 i 6 Prawa z dnia 1/13 Czerwca 1825 r.

Na ten koniec Władze właściwe czuwać będą nad dopełnieniem wszelkich formalności przepisanych postanowieniem z dnia 12/24 Stycznia 1826 r., i Urządzeniami Rady Administracyyney Królestwa z dnia 8 Sierpnia tegóż roku.

Art. 3. Wykonanie ninieyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma bydź zamieszczonem, Kommissyom Rządowym w czem do którey należy, polecamy.

Dan w Odessie dnia 19/31 Sierpnia roku Pańskiego 1828, a panowania Naszego 3.

(podpisano) MIKOŁAY.

Minister Prezyduiący w Komm: Rząd: Przych: i Skarbu
(podpisano) X. X. *Drucki-Lubecki.*

przez Cesarza i Króla.
Minister Sekretarz Stanu:
(podpisano) Stefan Hr. *Grabowski.*

Zgodno z Oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu:
(podpisano) Stefan Hr. *Grabowski.*

Zgodno z Oryginałem:
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizyi:
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem:
Minister Sprawiedliwości,
Ig: *Sobolewski.*

Za Sekretarza Jeneralnego:
Szef Bióra *Młodzianowski.*

Wypis z Protokułu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożey Łaski
MY MIKOŁAY I.
Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski
i t. d. i t. d. i t. d.

Zważywszy, że niektóre z pretensyy stanowiących dług wewnętrzny Naszego Królestwa Polskiego, otrzymały iuż po kilkakroć od Rządu zapewnienie opłaty ustanowionego od nich procentu, i że przez to nabyły niezaprzeczonego pierwszeństwa do ostatecznego ich zaspokoienia przed innemi wierzytelnościami:

Zważywszy nadto, iż z woli wiekopomney pamięci Poprzednika Naszego, między innemi przeznaczeniami Listów Zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego zaciągnionych na Dobra Narodowe, było także spłacenie części długu publicznego;

Na przedstawienie Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu i na rapport Rady Administracyyney;

Postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Artykuł 1. Upoważniamy Kommissyią

Rządową Przychodów i Skarbu do spłacenia Listami Zastawnemi Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, zaciągnionemi na Dobra Narodowe, podług nominalney tychże Listów wartości, następuiących długów Królestwa, procentowych:

1. Pochodzących z certyfikatów Kommissyi Centralney Likwidacyyney byłego Xięstwa Warszawskiego, przynoszących procent po 4 0/0 za zdemoliowane około fortyfikacyiów domy, tudzież za dostarczenia uskutecznione na mocy zawartych kontraktów i umów wydane;
2. Pochodzących z pożyczki zaciągnioney na Dobra Narodowe w byłym Departamencie Łomżyńskim, dziś Województwie Augustowskiem położone, a zostaiące po dziś dzień w ręku zastawników;
3. Opartych na Dobrach Narodowych, na ten cel wskazanych, na które wypuszczone zostały obligacyie hypoteczne.
4. Nakoniec, pochodzących z pretensyy Dzierżawców do Dóbr Narodowych, przez Delegacyią Administracyiną przyznanych i na które assekuracyie przez Kommissyią Rządową Przychodów i Skarbu wystawione już zostały, lub stósownie do istnieiących przepisów wydanemi będą.

Art: 2. Gdy procenta zaległe od obligacyy hypotecznych, miały iuż na budżetach wyznaczony fundusz, takowe zatem Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu zapłaci w gotowiznie z zapasów Skarbowych. Inne zaś wszelkie, iako dotąd na budżecie nieubezpieczone procenta, spłaci Listami Zastawnemi Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, gdyby zaś wierzyciel niechciał przyiąć wypłaty Listami Zastawnemi za zaległe procenta, takowych zaspokoienie nastąpi w sposobie przepisać się maiącym dla reszty długu publicznego, z epoki byłego Xięstwa Warszawskiego pochodzącego.

Art: 3. Wykonanie ninieyszego postanowienia Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, tudzież Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości, w czem do którey należy, polecamy.

Dan w Odessie dnia 19/31 Sierpnia roku Pańskiego 1828, a Panowania Naszego 3.

(podpisano) MIKOŁAY.

Minister Prezyduiący w Komm: Rząd: Przychodów i Skarbu
(podpisano) X. X. *Drucki-Lubecki.*

przez Cesarza i Króla
Minister Sekretarz Stanu:
(podpisano) Stefan Hr. *Grabowski.*

Zgodno z Oryginałem.

(L. S.) Minister Sekretarz Stanu:
(podpisano) Stefan Hr. *Grabowski.*

Zgodno z Oryginałem.

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizyi
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem:

Minister Sprawiedliwości:
Ig. Sobolewski.

Za Sekret: Jlnego, Szef Biòra:
Młodzianowski.

W. Jarocki, Professor Uniwersytetu Warszawskiego, Doktor Filozofii, Członek wielu Towarzystw uczonych, wyiechawszy na zaproszone posiedzenia naukowe maiące się odbywać w Berlinie, pisał iuż z Berlina list następuiącey treści: — "Dnia 18 Września r. b. o godzinie 10tey przed południem JW. Alexander Humboldt na czele 380 nayznakomitszych uczonych Europy, zgromadzonych w przepyszney Sali Akademii Śpiewu, otworzył posiedzenie, w obec J. K. M. Następcy Tronu Pruskiego i wielu znakomitych gości, z samych tylko mężczyzn złożone. Posiedzenie trwało do godziny drugiey z południa. Obiad nastąpił w iednym z pa-

wilonów ogromnego umyślnie na musztrowanie woyska wystawionego gmachu, w którym N. Król Pruski iednę część przeforsztować i na tę ucztę przepysznie ustroić kazał. Jakoż nigdzie indziey tak liczne zgromadzenie nie znalazłoby wygodnego pomieszczenia stołów, gdyż przeszło 1000 osób (licząc w to do naukowego stanu nie należących, pierwszych magnatów kraiu tuteyszego) mówię tysiąc osób siedziało w iedney sali u stołów. O godzinie 6 wieczorem, Humboldt dał wielki bal, który trwał do 9 w salach koncertowych teatru narodowego. Na tym balu złożonym z samych tylko męszczyzn, znaydował się Król Jmć z Xiążętami swey rodziny i wszyscy Dygnitarze Państwa. Z początku Król chodził między nami z Następcą tronu i rozmawiał z wielu osobami; lecz gdy się ścisk przez przybywaiących powiększać zaczął, udał się do swoiey loży i w niey przez cały czas przesiedział, gdyż ścisk był nadzwyczayny, chociaż ci tylko byli, którym Humboldt bilety przysłał. Znaydowało się tysiąc kilkaset osób. Można tu widzieć z różnych kraiów uczonych mężów. Prócz tego Król Bawarski przysłał 18 swych Paziów z ich Professorami, aby się przypatrywali temu zgromadzeniu. Wolno im bywać na posiedzeniach.,,

Z Petersburga d. 1 Września D. K.

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Przez Naywyższy Ukaz do Rządzącego Senatu, datowany w Odessie dnia 9 Sierpnia Radca Kollegialny Persiani, zostaiący przy legacyi w Frankforcie Sekretarzem poselstwa, wyniesiony na Radcę Stanu.

Przez Naywyższy Ukaz, obiawiony Rządzącemu Senatowi przez Ministra spraw wewnętrznych, dnia 21 Sierpnia r. b.

Jego Cesarska Mość dostrzegłszy z rapportów J. C. Mości Cesarzewicza, iż w Gubernii Podolskiey naznaczony 92gi nabór rekrucki zupełnie ukończony, przed upłynieniem naznaczonego na to dwumiesięcznego terminu, Naywyżey rozkazać raczył oświadczyć Gubernatorowi Cywilnemu Monarsze Jego Cesarskiey Mości zadowolenie, za iego gorliwe staranie, skutkiem którego, cała naznaczona w powierzoney mu Gubernii powinność rekrucka, w tak rychłym czasie należycie dopełnioną została.

Z Paryża d. 21 Września.

Król powrócił tu onegday o godzinie 8 z południa z swey podróży do południowych prowincyy w naylepszym stanie zdrowia, i udał się zaraz do St. Cloud. W wieczór pracował tam koleyno z Ministrami Portalis, Rayneval, Roy i St. Cricq, a wczoray prezydował na radzie stanu.

" Dla wolności ludu (wyraża Dziennik Sporów) niema nic pożądańszego, iak gdy Monarcha po prowincyiach swego państwa podróżuie: bo przekonywa się sam o życzeniach poddanych; milczenie lub głośna radość okazuią niezdatność lub zdatność iego Ministrów; w miastach i po wsiach poznaie mężów prawdę lubiących, których hołd nie iest tylko formalnością, ale z serca pochodzącym, którzy go o prawdziwych potrzebach kraiu prędzey i lepiey oświecą, niżeli nayobszernieysze rapporta Ministrów.,,

Delfinowa powróciła także do St. Cloud, a Xiężna Berry bawi ieszcze w Bagneres.

Minister spraw wewnętznych, który towarzyszył Królowi w podróży, powrócił tu onegday o godzinie 2giey z południa.

Rozporządzeniem Królewskiem z dnia 27 b. m., które dziś dopiero ogłoszonem zo-

stało, powołanemi są wszyscy popisowi z klassy r. 1827 do czynnego woyska tak do lądowego iako i morskiego.

Pułkownik Fabvier przywiózł rządowi ważne dowody o stanie Grecyi, a mianowicie Morei. Wymieniaią ieszcze trzy pułki, które maią bydź do Morei posłane. W Marselii rozeszła się wieść, że uskutecznienie ugody z Vicekrôlem Egipskim względem ustąpienia woysk iego z Morei, znayduie niejaki opór z strony Turków zostaiących pod rozkazami Ibrahima Baszy, którzy nie chcą iey uznać i odwołuią się do odebranych z Stambułu rozkazów, aby opierać się wylądowaniu woysk, którego bądź z trzech Mocarstw, i w tym celu przyrzeczone są posiłki. Lord Cochrane zabiera się do odpłynienia z Marselii na parowym okręcie Merkury do Grecyi. Sądzą, iż uda się do Napoli di Romania i tam uzbroi ten okręt, czego mu w Anglii nie dozwolono.

Gazeta *le Messager* zawiera artykuł o woynie na Wschodzie, w którym zapewnia o niewątpliwym postępie oręża Rossyyskiego.

Kapitan Blacquiere, który dowodzi przybyłym do Marselii parowym okrętem Merkury, opowiada, że eskadra Rossyyska, która odpłynęła niedawno z Portsmutu posiada officerów różnych narodów, a mianowicie Anglików i Irlandczyków. Daley pisze z Marselii pod dniem 1 Września: "Nakoniec po długiey i trudney podróży stanąłem w porcie tuteyszym i na szczęście okręt Merkury znayduie się w dobrym stanie. Zawinąłem do Lizbony i dowiedziałem się co męczennicy Portugalskiey wolności cierpieć muszą; braknie mi wyrazów do opisania rozporządzeń Don Miguela. Zwiedziłem dwie czyli trzy przepaści: w Limoeiro widziałem 300 nieszczęśliwych mężów, kobiet i dzieci w iedney izbie zamkniętych, pomiędzy którémi znaydowali się, byli sędziowie, deputowani, officerowie, zmieszani z zbrodniarzami i mordercami. Anglik Doyle znaydował się z 30 więźniami w iedney izbie."

Pisma tuteysze zapewniaią, że rząd Austryiacki u braci Rothschild otworzył pożyczkę na 100 mil: ZR.

— Dnia 22. —

Dnia wczorayszego przybył tu goniec z Morei z doniesieniami do 3 Września. Przy iego odieździe wysiadły woyska wyprawy z przystani Koron na ląd, a okręty, które dopomagały wysiądzeniu, powróciły do Navarino, dla przyśpieszenia odpłynienia Egipcyanów. P. Stratford-Canning przybył do Navarino. — Królewska galera la Torche przybyła dnia 14 b. m. z Marselii do Tulonu z 6 przewozowemi statkami do Morei przeznaczonemi. Oczekiwane tamże są 1wszy, 6ty, 13ty i 14ty liniiowe pułki, które przeznaczonemi są do 3ciey do Grecyi wyprawy.

Wakuiący urząd po śmierci Marszałka Lauriston Wielkiego Łowczego nie będzie nadal osadzony.

P. Poggenpohl, sekretarz przy poselstwie Rossyyskiem w Wiedniu, poiechał ztąd z pismem Posła Rossyyskiego przy Dworze naszym, Hr. Pozzo di Borgo.

Gazeta *le Messager* twierdzi, że do tey chwili (21 Września) Rossyianie zdobyli pewnie Warnę, Szumlę oblegli i udać się musieli przeciw Stambułowi.

Będący przy tuteyszem Neapolitańskiem poselstwie Baron Antonini został od Monarchy swoiego sprawuiącym interessa w Madrycie mianowany.

Podniesienie się papierów Haitańskich na giełdzie naszey okazuie polepszenie się stanu tey Rzeczypospolitey.

W Lill niektórzy piekarze smarowali czarny chleb niebieskim Witryolem, dla nadania mu iaśnieyszey powierzchowności i oszczędzenia sobie pracy. Wyrachowano, iż na każdy funt chleba przypadło dwa grany, i ztąd wyiaśnia się przyczyna kolek i wymiotów, któremi ubodzy ludzie dręczonemi byli.

Z jeńcami Francuzkiemi w Algierze obchodzą się dobrze; maią więzienia w mieście i dostaią na utrzymanie się codziennie po iednym franku. Deja nie zastrasza bynaymniey woyna, którą przeciw niemu prowadziemy, i gotów iest wynagrodzić iey koszta, byle posłany był do niego inny Konsul.

Z Włoch d. 15 Września.

Gazeta Genueńska pod dniem 13 b. m. donosi co następuie: „Sprawuiący interessa Portugalii przy Dworze Sardyńskim, P. Rodriguez przybył tu z Turynu, dla przyięcia N. Królowey Jmci Donna Maryi da Gloria, która iest w kilku dniach oczekiwana. Przybyli tu także Margr. Rezende Ces. Brazyliyski nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister przy Ces. Austryiackim Dworze i Ces. Austryiacki Radca tayny Hr. Lebzeltern, dla powitania N. Królowey Donna Maryi w imieniu N. Cesarza Jmci Austryi i towarzyszenia iey do Wiednia. Nasz Monarcha rozkazał dla rzeczoney Królowey przygotować mieszkanie w pałacu Królewskim i do iey służby podczas iey tu bytu wyznaczył Szambelana Xięcia Pasqua. Z naynowszych atoli z Londynu doniesień, okazuie się, iż rzeczona Królowa nie popłynie prosto do Włoch, ale do Anglii.

Dziennik obu Sycyliy donosi pod dniem 6 Września, że wyprawa nasza przeciw Trypolowi przybyła tam dnia 22 Sierpnia. Dowodzący nią Kawaler Sozi Carafa wezwał Beja do zachowania istnieiących pomiędzy obiema rządami umów; ale gdy to wezwanie nie otrzymało pożądanego skutku i przez oddalenie się naszego Konsula na okręty, zerwane zostały wszelkie związki, nastąpiło zatem nazaiutrz bombardowanie Trypolu, które trwało aż do 28, w którym dniu eskadra nasza po uszkodzeniu zaprzestać musiała boiu.

Z Madrytu d. 11 Września.

Rada stanu rozstrzygnie wkrótce spór między Biskupem Pampeluny i Municypalnością San Sebastian, która żołnierzom rozkazała wypędzić z ostatniego miasta Missyonarzów.

Wczoray rano w galeryiach pałacu Królewskiego uwięziono człowieka, którego postać zdawała się zapowiadać szpiega. Domysł ten sprawdził się przez zdarzenie, które tegoż dnia o godz: 6tey wieczorem zaszło. Uważano, iż dwóch źle ubranych ludzi przechodziło się przed wniyściem do pałacu. Gdy Król z Królową powrócił z przeiazdzki, wmięszali się w orszak, dla błagania Króla, jak mówili, o ułaskawienie za swe przestępstwa. Gdy doszli do górnych wchodów i uwiadomiono Króla o ich prośbie, nie tylko odmówił im ułaskawienia, ale kazał ich uwięzić. Chcieli uciekać, ale przytrzymanemi zostali: nie mieli żadney broni, oprócz brzytwy, którą ieden miał za podszewką. Wyznali, że popełnili zaboystwo. Zaprowadzono ich potem do więzienia i iednego od drugiego odłączono. Zdaie się, że oni są mordercami Plebana z Tamajon, który podczas rządu konstytucyynego był uwięziony i w więzieniu zabity został. Czyli ci złoczyńcy godzili na życie Karóla, okaże się z dalszych badań.

Nadeszła tu dziś wiadomość o przybyciu Królowey Portugalskiey Donna Maryi do

Gibraltaru, zrobiła wielkie wrażenie. Ministrowie miewaią częste narady, iak sądzą względem oporu ogrodników w Saragosie płacenia dziesięciny.

W Walencyi poymano 3ch pierwszych dowódców band z 20 kilkoma ich podwładnemi. Jenerał Longa odiechał potem ztamtąd i onegday tu przybył.

Mówią znowu o wyprawie przeciw południowey Ameryce. Fregata Casilda, która niedawno z Hawanny do Ferolu przybyła, odebrała rozkaz udania się zaraz do Kadyxu, zkąd popłynąć znowu ma do flotty Laborda.

Niedaleko Guadalaxary, przy wsi Aleas, odkryto bardzo obfitą skałę marmuru.

Z *Kadyxu d.* 6 *Września.*

Do wiadomości o przybyciu Królowey Donna Maryi Portugalskiey do Gibraltaru, dodać ieszcze możemy, że okręt, na którym przybyła, w ten czas dopiero wszedł do portu Gibraltarskiego, gdy nadeszło pismo od Konsula Brazyliyskiego.

Francuzi czynią przygotowania do prędkiego ztąd odciągnienia. Władowano na okręty działa i sprzęty woienne, tudzież 10,000 broni zabraney podczas woyny konstytucyionistom. Chorzy przewiezionemi są do szpitala San Juan de Dios, zkąd będą na okręty wsadzonemi. Zapasy i rzeczy, których woyska iuż nie potrzebuią, sprzedane zostały. Osada odciągnie lądem w 3ch kolumnach. Pochód wyrachowany iest na dni 52, pomiędzy któremi znayduie się 11 dni spoczynku, tak iż woyska na początku Listopada przeydą za Bidassao. Przez Madryt nie póydą. Król zezwolił, iż Jenerał Aymerich, przesadny rojalista, nie będzie dowódcą Kadyxu. Mianowany został Jenerałam kapitanem wysp Balearskich, ale podziękował za ten urząd i podziękowanie iego przyiętem zostało. Wszystkie przybywaiące tu z Gibraltaru okręty podlegaią 14dniowey kwarantannie, i środek ten poty zachowany będzie, poki nie nadeydzie ztamtąd wiadomość o polepszonym stanie zdrowia.

Z *Lizbony d.* 8 *Września.*

Dyrektorowie banku, którym zagrożono więzieniem, ieśli bank dłużey będzie nieczynnym, zmuszonemi zostali do oznaymienia, iż od iutra zaczną niektóre odbywać czynności.

Z powodu przybycia Donna Maryi da Gloria, zostało kilkunastu osiadłych tu znakomitych Brazyliianów i nawet kobiet uwięzionych. Od wczoraysza więżą nawet cudzoziemców; przeszłey necy uwięziono Anglików, Niemców, Francuzów i Włochów.

Gazeta rządowa zawiera poczet wielu Jenerałów, Officerów, &c. którzy iako buntownicy pozbawionemi są stopniow i pod sąd pociągnionemi. Są to Jenerałowie Sampajo, Costa, Stubbs, Palmella, Villaflor, Saldanha, Azevedo, 2 brygadyerów, 12 pułkowników, 17 majorów, 18 kapitanów, i t. d. Dobra Hr. Taipa, który nigdy z kraiu nie wyiechał, i nawet adres od szlachty za Don Miguelem podpisał, zostały za to skonfiskowane, że syn iego znaydował się w woysku konstytucyynym i z kraiu uiechał.

Doniesienia z Porto zawieraią smutny opis położenia tego miasta: handel zupełnie ustał, pieniądze zniknęły i powszechna panuie nędza.

Z *Londynu d.* 20 *Września.*

Gazeta Kuryer wyraża: " Dowiaduiemy się, że do wszystkich nad kanałem portów

poszedł rządowy rozkaz, aby Królowa Portugalska za iey przybyciem, przyięta była z wszystkiemi honorami, iakie należą się ukoronowanym głowom, i że Szambelan Clinton i Podskarbi nadworny Freemantle wyznaczonemi są na czynienie służby u tey Królowey.„

Względem łatwego opanowania Madeiry pisze powyższa Gazeta, że Valdez zamiast 3000 ludzi, iak dawniey głoszono, nie miał iak 200 do swoiego rozporządzenia. Wyszła z Plimutu Brazyliyska fregata przybyła iuż za późno, i uda się zapewne napowrót do Brazylii.

Lord Camden miał nie przyiąć ofiarowanego mu w Ministeryum mieysca, i mówią, iż Hr. Westmoreland zostanie Wielkim Pieczętarzem.

Xiężna Klarencyi bardzo ma bydź kontenta, że iey mąż nie przyiął na nowo urzędu Wielkiego Admirała, gdyż zdrowiu iego bardzo praca szkodzi.

Do Plimutu przybyło przeszło 2000 wychodniów Portugalskich, a ieszcze iest więcey iak 500 spodziewanych.

Gazeta *Morning-Chronicle* donosi, iż Xiążę Wellington zamiast szczególney ustawy przypuszczaiącey Rzymsko-Katolickich mieszkańców do obywatelstwa, ma zamiar wnieść do Parlamentu powszechną ustawę względem wszystkich wiernych poddanych iakiey bądź religii, to iest cofnienie wszystkich ustaw tyczących się wyznania, przysiąg, wyięcia od urzędów cywilnych i woyskowych.

W Bombaiu odebrano z Mokka wiadomość, że Arabowie na wschodnim brzegu morza Czerwonego zbuntowali się przeciw Porcie.

W niektórych powiatach Anglii i Szkocyi nastąpiły znowu niedawno okropne burze, które niezmierne poczyniły szkody, i od piorunów kilku ludzi zginęło.

W odnodze morza niedaleko Alkonby (w Kumberlandyi) przy ustępie wody pozostały się na brzegu dwa żywe psy morskie. Postrzegł ie naypierwey chłopiec i mówił o nich, poczem zaraz mnóstwo cieślów i innych ludzi udali się na mieysce z siekierami, widłami, &c. i one ubili. Jeden z nich miał 20 a drugi 18 stóp długości.

Z Bruxelli d. 23 Września.

Minister nasz spraw wewnętrznych wydał okólnik do Professorów wymowy po wszystkich gimnazyiach, w którym zakazał przyymować uczniów, którzy się za granicą uczyli, bez wyraźnego iego pozwolenia.

W tych dniach przebiegł tędy goniec Angielski do Londynu, który dnia 3 b. m. opuścił Odessę.

Podług pism naszych zachodzą teraz ważne układy między Gabinetami naszym i Wiedeńskim. Dnia 20 b. m. pobiegł gabinetowy nasz goniec z wielkim pośpiechem z Hagi do Wiednia.

Od kilku dni pracnią nad urządzeniem sali tronowey i innych pokoiów w tuteyszym ratuszu na uroczystość zaślubiania Królowney Maryanny z Xięciem Gustawem.

Tommongong Bonjog Londrio, drugi dowodca buntowników na Jawie, został w potyczce dnia 11 Kwietnia śmiertelnie raniony. Diepo Negoro herszt buntowników kraiowców, chciał nawet Diociocarta szturmem zdobydź i Sułtana uwieść, ale odparty został.

DODATEK
DO N.ro 81.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 8 PAŹDZIERNIKA 1828 ROKU we SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na 0° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Wrześ:		cali lin:	stopnie	stop:			
god.	7	27 6, 634	+ 8. 0	93	Połud: Za. średni	Pochmurno	Deszcz.
	12	„ 7, 355	+ 9. 9	87	Wschodni słaby	„ „	
30.	3	„ 7, 488	+10. 4	86	„ „	„ „	
	9	„ 7 529	+ 9. 0	92	„ „	„ „	
Paź:		27 6 964	+ 9. 6	92	Wschodni średni	Pochmurno	
	12	„ 6, 562	+14. 0	84	„ mocny	Pogoda z chmur:	
1.	3	„ 5, 63?	+15. 1	84	„ średni	„ „	
	9	„ 5, 753	+10. 4	93	Połud: Ws. średni	Pochmurno	
	7	27 4, 718	+ 9. 9	94	Wschodni słaby	Mgła	
2.	12	„ 4, 299	+14. 3	86	„ „	Chmury	
	3	„ 3, 507	+16. 2	84	żaden	Pochmurno	o go. 2 1/2 deszcz.
	9	„ 3, 282	+12. 3	90	Wschodni słaby	Chmury	

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

Z Londynu d. 21 Września.

Król miał lekki napad podagry, ale iuż ustał. Onegday mieli u niego posłuchania Xżę Wellington i Hr. Aberdeen.

Dnia 19 w wieczór Xżę Liewen, Poseł Rossyyski, miał naradę z Hr. Aberdeen, przy którey znaydował się Poseł Francuzki Xżę Polignac.

Onegdaysza Gazeta Dworska ogłosiła mianowanie Lorda Melville, P. Cockburn, P. Hotham, P. Clerk i P. Pratt Lordami admiralicyi.

P. Bayley iest tymczasowo aż do przybycia Lorda Cavendesch Bentink Wielkorządcą Wschodnich Indyy mianowany.

Młoda Królowa Portugalska do wczorayszego wieczora nieprzybyła ieszcze do Anglii. Sądzą, iż zamiarem Posła Brazyliyskiego iest żądać iak tylko przybędzie, aby ią rząd nasz uznał za Królową Portugalską, i potem wniyść

rząd w stósunki z obcemi Dworami iak gdyby na tronie swoiego Królestwa zasiadała.

Teraźnieyszy rząd Portugalski zniósł przywiley towarzystwa parowey żeglugi.

Na odbytem niedawno w Dublinie zgromadzeniu Oranżystów odczytany został długi list Xcia Kumberlandyi, który przyiął urząd wielkiego Mistrza Oranżystów w połączonem Królestwie.

W Dublinie wzbudziło wielkie podziwienie, że Protestant nazwiskiem Nichols, posiadaiący wielkie dobra, zięć Ewangielickiego Biskupa w Meath, który przed kilku laty był wielkim Szeryfem w hrabstwie Meath, złożył do składki Katolików 5 Fs.

P. Pavia, który udał się jako goniec do Brazylii, powrócił ztamtąd z pismami do Posłów Brazyliyskiego Vicehrabi Itabajana i Portugalskiego Margr: Palmella, którzy znayduią się teraz w Falmut oczekuiąc na przybycie młodey Królowey Portugalskiey. Pisma te zawieraią następuiącą odezwę Cesarza Brazylii do narodu Portugalskiego:

" Portugalczykowie! Nie udaię się do was iako wasz Król, ponieważ zrzekłem się tey godności, ale iako oyciec i opiekun prawey waszey Królowey Donna Maryi II. Jasno i widocznie okazuie się przymus, któremu Infant Don Miguel, Rejent Królestwa, ulega. Inna myśl byłaby obrazą iego honoru, który uważam za nieskażony; bo należałoby go uważać iako zdraycę przyrzeczeń i przysiąg, które uczynił, gdy ieszcze byłem iego Królem, iako krzywoprzysięzcę dobrowolnie wykonaney w Wiedniu na konstytucyią przysięgi i potwierdzenie oney w Lizbonie przed Reprezentantami narodu. Desorganiczna fakcya opanowała nieszczęśliwą Portugaliią i pod pozorem bronienia Tronu i Ołtarza zaprzecza bez względu na Religiią i obywatelsko-polityczne stósunki, niewątpliwych i niezmiennych praw waszey prawey Królowey, która odziedzicza tron po swoich przodkach. Ta fakcya rządzi Rejentem i kraiem; rozwiązała z godnych i zasłużonych deputowanych składaiącą się izbę Reprezentantów, niezwoławszy innych, stósownie do 5go oddziału konstytucyi, zamieniła się owszem w juntę, która nakazała nowy obiór deputowonych, których prawnemi nazwała. Lubo ci deputowani niebyli umocowanemi od obywateli, iednakże przez ich obior iako dawnych Stanów, które konstytucyia uchyliła, fakcya ta obaliła konstytucyą i wykonaną na nią przysięgę za nic poczytała, i będących iey wiernemi za zbrodniarzy uważała; woyskom, które iedynie przeznaczone są do czuwania nad bezpieczeństwem publicznym, dozwoliła i nawet one zachęcała do pełnienia gwałtów w stolicy pod pozorem obrony Tronu i Ołtarza. Jakże daleko posunąć się może przewrotność nieprzezornych i słabych ludzi! Jednak nieprzestano na tem: Fakcya pochwaliła Portugalskich żołnierzy, którzy stali się niepesłusznemi dowódcom pozostałym wiernemi swey przysiędze, zawsze pod pozorem obrony Tronu i Ołtarza. Lecz któryż Tron mógłby zezwolić na takie zbrodnie? Jakaż Religiia mogłaby upoważniać do środków przeciw zwyczaiom i względom, które należą się znakomitey i szanowney rodzinie? O Portugalczykowie! do iakiegóż stanu przyszła nieszczęśliwa wasza oyczyzna, zostaie pod panowaniem fanatysmu, pozornego świętowstwa i despotysmu! Gdyby przodkowie wasi z grobów powstali, zarazby znowu pomarli, widząc kolebkę chwalebnych swych czynów takiemi zapełnioną zdrożnościami. Godnemi iesteście lepszego losu: wasze szczęście równie iak wasza zguba znayduie się w waszych ręku. Posłuchaycie Portugalczykowie mey rady, pochodzi ona z serca kochaiące-

go ludzkość i prawdziwie konstytucyynego. Czas iuż abyście oczy otworzyli i przysięgi dotrzymali, którąście na konstytucyią i na prawa waszey Królowey wykonali. Gdy to uczynicie, uratuiecie nietylko waszą oyczyznę, ale i brata moiego, i razem obronicie prawy Tron i wolną Rzymsko-Katolicką i Apostolską Religiią. Nie zostawiaycie Portugalczykowie! zwycięztwa nieprzyiaciołom konstytucyyno-Monarchicznego rządu, których życzeniem iest osadzić na tronie krzywoprzysięzcę, aby przez to utwierdzili swoie przywłaszczenie. Dalekim iestem obwiniać brata mego o krzywoprzysięztwo lub zdradę; był on bezwątpienia do tego kroku zmuszony; tak uważam go i poty uważać będę, poki naczelniey desorganizacyyney fakcyi nie opuszczą Portugalii. Portugalczykowie! trzymaycie się konstytucyi, niepochodzi ona z obceyjręki; nadał wam ią Król konstytucyyny i iakież złe wam przyniosła? Oto wolność, która wam dawniey tylko obiecywaną była. Portugalczykowie! obleycie drzewo wolności krwią waszą, a zobaczycie iak zakwitnie i iakie wyda owoce na przekor wybiegom i złośliwym zamachom. Nieścierpcie, aby oyczyzna wasza uległa pod ciosami zdrady; oyczyzna, która dźwigać iuż musi obrzydłe jarzmo. Jesteście wolnym ludem; stanowicie niepodległy naród; czegóż więcey żądać możecie. Rządy Europeyskie uznały prawność waszey Królowey, walczcie za nią i za konstytucyią, i nie ustraszaycie się żadnemi przeszkodami, bacząc, iż walczycie za słuszną sprawę, do którey wiąże was przysięga. Prawda doyść nie może do uszów waszego Rejenta. Fanatycy, pozorni świętoszkowie, niemoralni i despotyczni ludzie zaślepili go. Niebezpieczeństwo, grożące życiu, zmusiło go poddać się fakcyi, iakiey ieszcze w Portugalii niewidziano, i dzieie dowodzą, że od poczęcia Monarchii kray ten był zawsze wolny. Idźcie za przykładem waszych przodków; zbliżcie się do waszego Rejenta; mówcie do niego otwarcie i z uszanowaniem, iak niegdy wasi przodkowie do Króla Alfonsa IV. mówili, i powiedźcie mu: "Droga, którą W. K. Wysokość obrałeś, wtrąci Cię nieodzownie w przepaść; rządź nami wedle konstytucyi, którąś sam, równie iąk my zaprzysięgliśmy, i wiedz o tem, że to iest iedyna prawa droga, którą, abyś postępował, pragniemy.,, — Gdy to uczynice, zobaczycie, że on znayduiąc sobie przychylnych Portugalczyków, którzy go iako Rejenta uznaią, wyrwie się z pod ochydney opieki, która nim teraz rządzi i do przepaści prowadzi, z którey nigdy z honorem wyrwać się niepotrafi, że rzuci się na wasze łono i przez umiarkowane rządy was uszczęśliwi. Portugalczykowie! spieszcie na iego pomoc, inaczey padnie wraz z wami ofiarą anarchii. Serce moie nie zna nienawiści: wyłuszczyłem wam prawdę, i ieśli zechcecie iey usłuchać, ugruntuiecie waszą szczęśliwość, a ieśli nie, tedy zobaczycie wznoszący się wyszukany despotyzm, którego późniey nie potraficie poskromić.,, — W Rio-Janeire dnia 25 Lipca 1828 r. — (podpisano) Cesarz Don Pedro. Za zgodność Fr. Gomez da Silva.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest dnia 9 b. m. daną będzie Wielka Historyczna Drama z Francuzkiego P. Pixerecourt, przez W. Pękalskiego na język oyczysty przełożona w 3ch aktach, pod tytułem: *Człowiek z Czarnego Lasu.* — Zakończy zaś widowisko, wielki głosowy Septuor ułożony przez Kapelmaystra Bayer, pod tytułem: *Delficki Nasenharmonicon.* — Nadto Dyrekcyia Teatru ma zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, iż w następuiącą Niedzielę, to iest d. 12 b. m. łącznie z JPP. Skibińskiemi, daną będzie nowa Opera komiczna z muzyką P. Miller w 2 aktach, pod tytułem: *Dwie Siostry z Pragi.*

Dnia 6 i 7 Października 1828 r.
Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
— Pszenicy	24 —	22 —	20 —	15 —
— Żyta	13 —	12 —	11 —	10 15
— Jęczmienia	10 —	9 —	8 —	7 —
— Grochu	16 —	15 —	14 —	— —
— Owsa	5 —	4 15	4 —	— —
— Jagieł	18 —	17 —	16 —	— —
— Rzepaku	— —	— —	— —	— —

LOTERYIA KRAIOWA.

W 315 Ciągnieniu dnia 8 Października 1828 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

88. 29. 6. 14. 4.

Przyszłe 316 Ciągnienie dnia 15go Października 1828 r. przypada.

DONIESIENIA.

Notaryusz publiczny Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż Dworek na Piasku przy Krakowie pod L. 73 w Gminie VII. stoiący, na żądanie P. Maryanny z Nadgłowskich Uieyskiey, w skutek Rezolucyi Wys: Trybunału z dnia 28 Lipca r. b. do Nru 2592 wydaney, sprzedany będzie w drodze pertraktacyi spadkowey, przez publiczną Licytacyią w kancellaryi podpisanego Notaryusza w domu Nro 84 przy ulicy Grodzkiey o godzinie 10 zrana, a to w terminach:

a) 1 Grudnia 1828 Roku.
b) 3 Stycznia)
c) 5 Lutego) 1829 Roku.

Warunki Licytacyi Rezolucyią Wys: Trybunału wyżey z daty powołaną zatwierdzone są:
1) Cena szacunkowa tego Dworku, na pierwsze wywołanie podług Aktu Urzędowey Detaxacyi ddto 18 7bris 1827 r. ustanowiona iest w ilości Złp. 17,683.
2) Chcący licytować złoży 1/10 część summy szacunkowey, to iest Złp. 1768.
3) Zachowuie się wolność zniżenia ceny do 2/3 części, a to na trzecim terminie.
4) Niedotrzymuiący warunków utraca Vadium i nowa Licytacyia na koszt iego będzie ogłoszona.
5) Podatki zaległe nowonabywca z potrąceniem z summy szacunkowey zapłaci.
6) Gdyby się okazały iakie Widerkauffy pozostaną przy realności, ieżeli się w klassyfikacyi utrzymaią.
7) Nabywca po przysądzeniu do dnia 14 złoży do Depozytu Sądowego 1/6 część summy wylicytowaney wlączaiąc w to Vadium.
8) Koszta wywłaszczenia przedewszystkim z Vadium zaspokoione zostaną.
9) Resztuiącą opłatę szacunkową, nabywca według klassyfikacyi Wierzycielom użytecznie umieszczonym z procentem po 5/100 od dnia Licytacyi wypłaci.

Na takową przeto Licytacyią wzywaią się wszyscy chęć kupienia maiący, a zarazem wszyscy Wierzyciele prawo rzeczowe maiący, aby pod rygorem prekluzyi na pierwszym terminie Licytacyi złożyli w kancellaryi podpisanego Ntaryusza wszelkie tytuły swych praw i wierzytelności z wykazem mianych pretensyy i ustanowieniem Adwokata.

W Krakowie dnia 27 Września 1828 r. Ignacy *Rogalski*, Notaryusz.

W dniu 10 Października r. b. o godzinie 9 ranney w domu pod L. 103/4 w Mieście Żydowskiem Kazimierzu, odbędzie się Licytacyia wydzierżawienia na lat 3 dochodów tegoż domu, chcący licytować złoży Vadium Złp. 300; zaś w dniu 14 b. m. i r. o godzinie 9 ranney w Krakowie w Rynku pod L. 16. odbędzie się Licytacyia wydzierżawienia na rok ieden dochodu z domu tego, chęć licytowania maiący złoży Vadium Złp. 100.

W Krakowie dnia 4 Października 1828 r. Józef *Słodkowski*, Kom: Sąd.

JW. Justyna z S. P. R. Hrabiów Wielopolskich Wengierska, uwiadomia wszystkich Kupców, Rzemieślników, Aptekarzy, słowem czymkolwiek bądź handluiących i cokolwiek bądź przedaiących, że wszystko gotowemi pieniądzmi od naymnieyszych do naywiększych obiektów zawsze płaci, nigdy nic na kredyt nie bierze, a zatym nie ma nikt nic nikomu na iey imie wydawać bez pieniędzy, gdyż sam sobie szkodę przypisze, bo nigdy żadnego rejestru JW. Wengierska mieć nie chce, i żadnego wypłacać nie będzie.